

Desinit in disticho: जामाता चैव यामाता जोषा योषा च कीर्त्तिता ।

अव्ययानव्ययो दोषाशब्दो रात्रौ प्रचक्ष्यते ॥

Haec folia e codice anno 1761 exarato post annum 1810 transcripta sunt. (WILSON 249^d.)

430.

Foll. 16-42, post annum 1820 exarata. Lit. Bengal. Charta Europ. Linn. 23.

Foll. 16, 17. *Idem opusculum*, e superiore exemplari transcriptum. Vocabula, quae hoc glossario continentur, in foliis 26-29. alphabetice enumerantur. (WILSON 393^b.)

431.

Lit. Bengal. Charta Ind. Foll. 20. Long. 13½. Lat. 3.

Foll. 1-4. (linn. 5.) *Ekáksharakoshas*, vocabulorum monosyllaborum lexicon, *Purushottama-devaśarmaṇi* auctori tributum. Libellus, distichis triginta quinque constans, incipit:

कः प्रजापतिरुद्दिष्टः को वायुरिति शब्दितः ।

कश्चात्मा च समाख्यातः कः प्रकाश उदाहृतः ।

कं शिरो जलमाख्यातं कं मुखे च प्रकीर्त्तितं ।

पृथिव्यां कुः समाख्याता कुत्सिते कुः प्रकीर्त्तितः ॥ कः ॥

खमिन्द्रियं समाख्यातं खमाकाशमुदाहृतं ।

खगे पि खः समाख्यातः खं शून्यञ्च प्रकीर्त्तितं ॥ खः ॥

Major numerus earum vocum, quas Purushottama hoc libello collegit, e mystica doctrina delectus videtur. Cf. supra, p. 97. n. 3. In quibusdam exemplis, ut si *ga* esse *gaṇapati* et *gandharva*, *cha* significare *chandramas* et *chaura*, *ta* *taskara*, *dha* *dhana*, *ya* *yama*, *va* *vāta* et *varuṇa* esse dicuntur, facile vides lusum hunc esse, ubi nomina prima ipsorum syllaba significentur¹. Aliae voces radices sunt, quae in compositorum fine adjectivorum locum tenent, ut *ga* (*gīta*), *cha* (*chedana*), *da* (*cheda*, *dāna*, *dātṛi*). Minor pars re vera nomina vel particulae sunt, et ab optimis quibusque scriptoribus usurpantur, velut *kha*, *bha* (*nakshatra*), *bhā* (*dīpti*), *ṣam* (*kalyāṇa*), etc.

Haec folia post annum 1810 exarata sunt. (WILSON 249^a.)

432.

Foll. 20. 21^a. *Idem libellus*, ex apographo superiore transcriptus. Indicem alphabeticum in folio 36. reperies. (WILSON 393^d.)

¹ Contrarium in *cham* (*nirmalam*) cernitur, quod ab *acha* formatum est.

433.

Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 175. Long. 13½. Lat. 5½. Linn. 9.

Hoc codice *Keṣavae* lexicon synonymicum, *Kalpadrus* (i. e. arbor coelestis omnia desideria largiens) appellatum, continetur. Incipit:

गुरुं श्रीदक्षिणामूर्तिं विभुं विश्वेश्वरं परं

सर्वज्ञं तमनाद्यन्तं रात्रिदिवमुपास्महे १

कायवाचस्पतिव्याडिभागुर्यमरमंगलाः

साहसंकमहेशाद्या विजयन्ते जिनान्तिमाः २

समालोक्य मतान्येषां कल्पदुरखिलार्थदः

क्रियते केशवेनायं नामप्रकृतिबोधनः ३

Auctor igitur in opere componendo Kātyae, Vāchaspatis, Vyāḍis, Bhāguris, Amarae, Sāhasānkae, Maheṣae, et Jainae cujusdam auctoris lexica se adhibuisse profitetur. Maheṣa vero vix alius quidam potest esse atque Maheṣvara, Viṣvaparakāśakoshae auctor, *Jina* vero vocabulo *Hemachandra* significari videtur. Keṣavam igitur, quum a Mallinātha saepe laudetur, exeunte seculo XIII. vixisse conjicio.

Keṣava in vocabulo arboris, quo lexicon nuncupavit, ludens, singulos libros truncos (*skandha*) appellavit, eosque in superiorem (*kāṇḍa*) et inferiorem trunci partem (*prakāṇḍa*) similiterque subdivisit. Primus liber (*Bhūmiskandha*), terram et quae in ea continentur tractans, in XVII capita divisus est. Finitur in fol. 136^a. hoc disticho: कल्पद्रौ केशवकृते फलिते नामसम्फलैः ।

प्रकांडैः समदशभिर्भूमिस्कंध उपस्थितः ॥ Secundus liber (*Bhuvāṣkandha*) et tertius (*Svargaskandha*) de rebus coelestibus agunt. In fine libri particulae enumerantur et substantivorum genus traditur.

Codex anno 1821 tam negligenter exaratus est, ut de libro satis raro plura dicere non ausim. (WILSON 334.)

434.

Lit. Bengal. Charta Ind. Foll. 228. Long. 10. Lat. 7½. Lineae plerumque 12.

Continetur hoc codice *Jaṭādharae*, Raghupatis et Mandodarī filii, lexicon, ab auctore ipso *Abhidhāna-tantram*, in fine vero librorum *Nāmalīṅgānuśāsanam* appellatum. Incipit:

भागीरथीं जलमयीं जगतामधीशं

मन्दोदरीरघुपती पितरौ च नत्वा ।

Diṇḍīyaviprakulajāḥ स जटाधरोऽसा-

वाचार्य्य एतदकरोदभिधानतन्त्रं ॥

Śrī-Chandraṣekharagiri-prabhavāstī Chāṭi-grāme Phaṇṭī तटिनी निकटेऽदसीये ।